

DE VRIJE WIL BESTAAT NIET

Wie zit er aan het stuur in onze hersenpan? Wat bepaalt dat we doen wat we doen? Welke stukken brein geven de doorslag als het gaat om de keuzes van alledag of om de grote beslissingen in ons leven? En welke rol spelen onze gedachten en ons bewustzijn bij dit alles?

De vrije wil bestaat niet voert u in een bizarre tocht langs slaapwandelende moordenaars, blinde zombies die toch zien, *out of body-ervaringen*, patiënten die hun eigen handen niet meer vertrouwen en andere neurologische fenomenen, om erachter te komen wie toch dat mannetje in ons hoofd is dat de beslissingen voor ons neemt. Onderweg proberen we te begrijpen waarom Winston Churchill besloot de Franse vloot te laten zinken, Rosemary Kennedy een hersenoperatie onderging en Maurice Ravel de *Bolero* schreef. Uiteindelijk belanden we bij het 'ik', die constante maalstroom van gedachten die denkt de hersenen in ons hoofd onder controle te hebben. En bij de vrije wil, waarvan heel weinig - en toch ook weer heel veel - overblijft in het onthutsende beeld dat wordt geschetst van wie er echt de baas is in ons brein.

Victor Lamme (1959) is hoogleraar cognitieve neurowetenschap aan de Universiteit van Amsterdam. Hij publiceerde circa negentig internationale artikelen en hoofdstukken over de werking van het brein, visuele waarneming en vooral het bewustzijn, onder meer in gezaghebbende tijdschriften als *Nature* en *Science*. Zijn ideeën over bewustzijn worden als baanbrekend gezien, en hij ontving voor zijn werk de meest prestigieuze subsidie van de Europese Unie.